

YH-nätverket för det sociala området

Kompetenser för socionom (YH)

Godkända av YH-nätverket för det sociala området 2023

1. Etisk kompetens inom det sociala området

- agerar i enlighet med de mänskliga och grundlagsenliga rättigheterna, det sociala områdets värdegrund och de yrkesetiska principerna
- förstår betydelsen av den egna människosynen och värdegrunden i klientarbetet
- främjar jämlikhet, jämställdhet och mångfald samt verkar på ett etiskt motiverat och socialt hållbart sätt i situationer som innehåller värdekonflikter
- förstår kulturell mångfald och agerar sensitivt i interaktion med andra
- befrämjar ställningen för individer och grupper som befinner sig i en sårbar situation

2. Kompetens i klientarbete

- agerar professionellt och dialogiskt i interaktion med andra och kan kritiskt reflektera över sin egen verksamhet
- planerar, genomför och utvärderar en serviceprocess som baserar sig på klientsäkerhet samt stöder klientens delaktighet och egna resurser
- stöder målinriktat individens, gruppens och samfundets tillväxt, utveckling och vardag i olika livssituationer
- identifierar och bedömer risk- och skyddsfaktorer för välbefinnande och tillämpar metoder för förebyggande arbete och tidigt stöd
- tillämpar och utvärderar olika inriktningar och metoder inom socialhandledning med klienter, grupper och samfund i olika verksamhetsmiljöer
- förstår betydelsen av psykosocialt stöd och kan agera i klientens olika förändrings- och krissituationer
- genomför och dokumenterar klientarbete på ett klientorienterat sätt i den digitala verksamhetsmiljön, med beaktande av krav på informationssäkerhet och -skydd
- använder ett arbetssätt som främjar välbefinnande, tidigt stöd och rehabilitering

3. Kompetens i det sociala området servicesystem

- analyserar utmaningarna i välfärd och hållbar utveckling på regional, nationell och internationell nivå samt deras konsekvenser för social-, hälso- och fostringstjänsterna
- känner till den rättsliga grunden inom området och agerar i enlighet med den centrala lagstiftningen
- känner till social-, hälso- och fostringstjänster som erbjuds av välfärdsområden, kommuner, privata och tredje sektorn samt organiseringen, produktionen, styrningen och övervakningen av dem
- förstår verksamhetsprinciperna för social trygghet
- förverkligar en helhetsinriktad servicehandledning och förstår dess betydelse
- fungerar i enlighet med klientens bästa som en aktiv sakkunnig inom det sociala området i det interprofessionella nätverksarbetet

4. Kompetens i kritiskt och delaktighetsfrämjande samhällsarbete

- analyserar betydelsen av samhällliga fenomen och maktstrukturer samt deras inverkan på individens, gruppens och samfundets möjligheter att agera i samhället
- analyserar strukturer och processer som skapar ojämlikhet, social utsatthet eller välfärd och som förebygger marginalisering
- känner till principerna för den offentliga förvaltningens beslutsgång och kan verka enligt dessa för klientens bästa
- främjar delaktighet och möjligheter till deltagande för klienter, klientgrupper och samfund, samt kan delta i samhälleligt, strukturellt påverkansarbete
- främjar aktivt aktörskap i medborgarsamhället

5. Kompetens i forskningsbaserad utvecklings- och innovationsverksamhet

- kan proaktivt och innovativt lösa problem i utvecklingen av det sociala området
- utvecklar praxis, metoder och serviceprocesser på ett klientorienterat sätt genom att utnyttja forsknings- och erfarenhetsbaserad kunskap
- planerar, utför och utvärderar utvecklingsprojekt inom det sociala området i samarbete med andra aktörer
- tillämpar forsknings-, utvecklings- och innovationsmetoder samt producerar och analyserar information i syfte att främja välfärd

- verkar i forsknings-, utvecklings- och innovationsarbete i enlighet med principer och riktlinjer för hållbar utveckling och forskningsetik

6. Kompetens i medarbetarskap, ledarskap och företagsamhet

- samarbetar i interprofessionella team och arbetsgemenskaper samt identifierar möjligheterna med regionala, nationella och internationella nätverk
- fungerar som närchef och medarbetare på ett socialt, etiskt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart sätt
- känner till den centrala arbetslagstiftningen och främjar sitt eget och arbetsgemenskapens välbefinnande och arbetarskydd
- identifierar betydelsen av självledarskap och ledarskap i arbetsgemenskapen som en del av arbetets hantering och organisering, samt som en del av sin professionella utveckling och karriärplanering
- utvärderar kvalitet och resultat i arbetet och förstår betydelsen av strategi och ekonomi-, informations- och personalledning i organisationens verksamhet
- visar entreprenörsanda och känner till principerna för företagande inom det sociala området